

43. ročník filatelistické olympiády pro školní rok 2015/2016

S pojmem ekologie se v současné době setkáváme prakticky na každém kroku. Můžeme se dočít o této problematice v novinách i časopisech, sledovat programy v rozhlasu i v televizi. Samozřejmě se s ekologií setkáte ve škole. Proč je tak aktuální, proč se o ní pořád píše a mluví, proč je i tématem naší filatelistické olympiády?

Ekologie je věda, která studuje jak žijí rostliny a živočichové společně na naší planetě a jak závisejí na přírodních podmínkách kolem nich. Jak jsou jednotliví živočichové a rostliny přizpůsobeni k přežití na Zemi a zároveň ukazuje, jak jsou všichni bez rozdílu závislí jeden na druhém. Člověk je samozřejmě nedílnou součástí tohoto složitého procesu.

Ekologie jako téma filatelistické olympiády je natolik široké, že mladí filatelisté mají dostatečnou volnost v naplnění tématu olympiády. Takto široce pojaté téma bude mít jistě i řadu úskalí. Nelze totiž dát k dispozici jednotný návod, jak dané téma zpracovat, protože zahrnuje nepřeberné možnosti zpracování a záleží pouze na autorovi. V podstatě může každý mladý filatelistka využít svůj zájem o některou z oblastí přírody, vědy, techniky i historie. Miniexponát vytvořený k olympiadě se může snadno stát základem pro budoucí výstavní exponát. Téma olympiády je natolik zajímavé, že by bylo škoda nepokusit se je filatelisticky zpracovat.

Pro snazší orientaci v problematice a jako určité vodítko při zpracování miniexponátů vám i letos předkládáme určitá téma. Ta mohou být ale také inspirací pro tvorbu témat vlastních.

Návrhy témat:

1. Rozmanitost života

Na Zemi existuje obrovské množství rostlinných a živočišných druhů v jednotlivých biotopech. Dnes můžeme organismy nalézt prakticky po celé planetě. Žijí na poušti i ve vodách řek a moří, v lesích, pralesích i na savanách a pampách. Stejně tak najdeme život vysoko v horách a zároveň hluboko pod zemí, ve vzduchu a dokonce se řada živočichů a rostlin stala neoddělitelným společníkem člověka. Vzpomeňte jen na myši. Dokonce člověk zkouší živé organismy vysílat do kosmu.

2. Kdo chce znát, musí se učit

Kdy a jak vznikly první organismy na Zemi nikdo přesně neví, ale už od prvopočátku se jednotlivé druhy musely přizpůsobovat vznikajícím životním podmínkám. Musely vyřešit základní problém – jak získat živiny a energii nutnou pro

život. S postupným zdokonalováním života na Zemi se organismy rozšiřovaly po celé planetě. V důsledku toho musely řešit problémy spojené např. s horkem a žizní, jak přežít zimu a chlad, jak se pohybovat na souši, ve vodě i ve vzduchu. Postupně se začaly vytvářet i složité potravní vztahy, které vedly např. ke vzniku lovců a jejich kořisti, býložravců i masožravců, ale i rozkladačů. Vytvořily se vztahy jako symbioza a parazitismus.

3. Život v ohrožení

Složité vztahy mezi organismy a přírodou, které se vytvářely po milióny let, začal narušovat až člověk, který se na planetě objevil v poměrně nedávné době. S rozvojem lidského myšlení a se stoupajícími nároky na vlastní život člověka dochází na Zemi k tomu, že lidé postupně vyhubili mnoho rostlinných a živočišných druhů. že člověk postupně ničí jednotlivé biotopy. Postupně znečistuje životní prostředí odpadky, emisemi atd.

4. A co já, filatelist?

Člověk ve své ještěnosti zapomíná na to, že je nedílnou součástí přírody, a že se příroda bez člověka obejde, ale člověk bez ní zahyne. Jenom změna našeho chování může zachovat planetu Zemi pro nás i do budoucnosti v pořádku tak, aby to pořád byla krásná modrá planeta. A co může udělat filatelist? Stejně jako všichni ostatní se může chovat ekologicky a navíc ještě může ostatním prostřednictvím krásy známek a ostatních filatelistických materiálů ukázat krásy života na Zemi i způsoby, jak ji zachovat pro budoucnost.

Organizace olympiády

Soutěžící si podle vlastního uvážení rozmyslí a připraví miniexponát (albové listy) pro kroužkové, oblastní i národní kolo FO. Zároveň si opatří a přinesou vlastní filatelistické materiály, které potřebují k jeho vytvoření. Protože je téma velmi široké, bude stejně jako v minulém ročníku olympiády možno použít různorodější filatelistický materiál. To znamená, že soutěžící mohou využít známky všech zemí světa a v přiměřené míře i ostatní vhodný filatelistický materiál. Tím budou mít stejné podmínky, jako když tvoří velký výstavní exponát.

Soutěžící smějí používat písemné pomůcky pro tvorbu albových listů. Albové listy mohou být nahrazeny běžným kancelářským papírem formátu A4.

I v letošním roce bude usprádána soutěž v tvorbě albových listů na počítači. Protože značná část mladých filatelistů ráda pracuje na PC, bude mít možnost vytvořit miniexponát v elektronické podobě na počítači. Výhodou takového exponátu je, že se v něm může použít i jinak absolutně nedostupný materiál, který lze získat pouze jako kopii originálu. Bližší informace k soutěži budou zveřejněny společně se zadáním FO.

Kroužková kola, oblastní kola a národní kolo FO se skládají ze dvou částí. Jsou to testy ze všeobecných filatelistických znalostí a znalostí tématu olympiády a tvorba albových listů (miniexponátu). Tématické znalosti se tedy budou prověřovat nejenom tvorbou miniexponátu, ale také formou testu. Obdobně, jako v dřívějších ročnících FO, budou do testu zařazeny otázky vztahující se k tématu olympiády, které vycházejí z běžných znalostí žáků základních a středních škol. Filatelistický test obsahuje 15 otázek ze všeobecných filatelistických znalostí a 5 otázek z tematických znalostí a je možno za ně získat maximálně 40 bodů (jednotlivé otázky mohou mít podotázky, těžší otázky mohou být dotovány větším počtem bodů). Miniexponáty hodnotí pět jurymanů a každý z nich může udělit maximálně 20 bodů. Nejnižší a nejvyšší hodnocení se vždy škrťá a součet zbývajících tří dává celkové hodnocení. V rámci hodnocení miniexponátu je bodově zvlášť vyčleněno jeho tematické zpracování. Tím si soutěžící ověří, do jaké míry zvládl téma olympiády. Přitom na tematické zpracování miniexponátu připadne asi polovina z celkového počtu možných bodů. Při hodnocení miniexponátu používá jury zvláštních tabulek.

Dobu vymezenou pro tvorbu miniexponátu a možnost používání písemných pomůcek pro jejich tvorbu si KMF a oblasti stanoví samy. Při národním kole se předpokládá asi dvě a půl hodiny.

Počet albových listů pro jednotlivé věkové kategorie:

Věková skupina	Z	A	B	C
Kolo v KMF		1	2	2
Oblastní kolo		1	2	3
Národní kolo	1	2	3	3

Věkové kategorie soutěžících:	Z	9 - 10 let
	A	11 - 13 let
	B	14 - 15 let
	C	16 - 18 let

Pro zařazení do věkové kategorie rozhoduje vždy věk dosažený soutěžícím 1. ledna 2016. Věkové kategorie platí pro FO i pro soutěž elektronických exponátů.

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ ELEKTRONICKÝ MINIEXPONÁT S TEMATEM FILATELISTICKÉ OLYMPIÁDY

Komise mládeže SČF vyhlašuje na školní rok 2015/2065 pro mladé filatelisty soutěž o nejlepší elektronický exponát s tematikou filatelistické olympiády.

Úkolem mladých filatelistů je vytvořit miniexponát v rozsahu 1 - 3 albové listy podle kategorií pro národní kolo FO. Tématem je „Elektřina kolem nás“. Soutěžící může použít pro tvorbu exponátu jakýkoliv filatelistický materiál v elektronické podobě. Možností je na internetu velmi mnoho a bude záležet pouze na schopnostech tvůrce. Stejně tak je možné využít skenování přímo z originálů nebo z různých katalogů a časopisů. Tím může i mladý filatelist vytfvoriť exponát, který by jinak nikdy sestavit nemohl pro jeho finanční nedostupnost. Podmínkou je, že pro ilustraci a dokumentaci tématu musí být použit pouze filatelistický materiál, tak jak je v exponátech obvyklé.

Vytvořený miniexponát předá soutěžící na CD ve formátu stránek HTML s obrázky ve formátu jpg nebo gif nebo odešle elektronicky v příslušném formátu na adresu ztopfer@volny.cz v termínu do 20.5.2016. Všechny vytvořené miniexponáty budou nakonec vystaveny na Internetu.

Výsledky práce mladých filatelistů budou prezentovány v rámci národního kola filatelistické olympiády, kdy budou také vyhlášeny výsledky a odměněni nejlepší "elektroničtí" filatelisté.

Přehled filatelistických materiálů

Známky

Československo 1918-1939

Města 1-26, 162-63, 225-28, 236- 42.243-47, 254-59, 265-67, 304-13, 242-43, 344-45,

Kroje 333-34,

Příroda 331-32,

Celiny CDV 39,40,46,53,55,59,61,69,72,87,120,128,129,145,146,147,151,153,156,159,235.

Příroda 130

Obálky COB 8,15,16,17,18,22,23,26,76,

Pohlednice

Příroda

CPH 46,53/2,4,5,8